RAPORT ROCZNY 2013

Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Płońsku

BANK SPÓŁDZIELCZY W PŁOŃSKU

Grupa BPS

www.bsplonsk.pl

SPIS TREŚCI

I Ogólne informacje o Banku **2**
1. Władze Banku 4
2. Organizacja i sieć placówek 4
3. Pracownicy Banku 6
4. Członkowie Banku i fundusze własne 6
5. Majątek Banku i inwestycje finansowe 8

II Uwarunkowania ogólne prowadzonej działalności **9**

III Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku **10**
1. Działalność depozytowa 10
2. Działalność kredytowa 11
3. Pozostała działalność 13

IV Sytuacja finansowa Banku i wykonanie wyniku **14**
1. Bilans 14
2. Rachunek zysków i strat 14

V Działalność inwestycyjna Banku **15**

VI Wskaźniki finansowe charakteryzujące działalność Banku w 2013r. **15**

VII Komunikacja z klientem i członkami Banku **18**

VIII Społeczna działalność Banku **18**

IX Działalność marketingowa Banku **18**

X System zarządzania Bankiem **20**
1. System zarządzania ryzykiem 20
2. System kontroli wewnętrznej 26

XI Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w 2014r. **26**

I OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

BANK SPÓŁDZIELCZY
W PŁOŃSKU
Grupa BPS

Bank Spółdzielczy w Płońsku należy do grona największych banków spółdzielczych w Polsce. Bank Spółdzielczy w Płońsku to polski kapitał i bezpieczeństwo. Nasza obecna, bardzo wysoka pozycja – to efekt doświadczenia zdobywanego od 1898 roku, profesjonalnej kadry, nowoczesnego zaplecza technicznego i rozbudowanej sieci placówek.

Bank Spółdzielczy w Płońsku jest bankiem uniwersalnym, obsługującym jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, rolników i osoby fizyczne. Dowodem skuteczności i jakości usług jest systematyczny rozwój Banku, co ma odbicie we wzroście stanu depozytów, kredytów i sumy bilansowej. Bank Spółdzielczy w Płońsku zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A.

1 Władze Banku

Rada Nadzorcza

W 2013r. władze statutowe Banku pracowały w niezmienionym składzie. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Płońsku wybrana została przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 24.05.2010r. na kadencję 2010-2014.

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Jan Pepłowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
2	Wojciech Rutkowski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3	Karol Nalborski	Sekretarz Rady Nadzorczej
4	Andrzej Biernatowicz	Członek Rady Nadzorczej
5	Adam Brzeszkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
6	Jerzy Granuszewski	Członek Rady Nadzorczej
7	Alina Jezierska	Członek Rady Nadzorczej
8	Teresa Łukaszewicz	Członek Rady Nadzorczej
9	Deonizy Pietras	Członek Rady Nadzorczej
10	Wojciech Senderski	Członek Rady Nadzorczej
11	Zenon Śmigielski	Członek Rady Nadzorczej

Zarząd Banku

Działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Teresa Kudlicka	Prezes Zarządu
2	Dariusz Konofalski	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych
3	Barbara Szczypińska	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno - Finansowych
4	Alicja Plewińska	Członek Zarządu Banku

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 54 posiedzenia, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymywane materiały zgodnie z systemem informacji zarządczej. Podjętych zostało blisko 130 uchwał dotyczących bieżącej działalności, między innymi wprowadzających zmiany w procedurach produktowych oraz regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem bankowym.

Zadania realizowane były w strukturze organizacyjnej dostosowanej do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

W 2013r. Bank został poddany ocenie BION wg stanu na dzień 30.06.2013r.

Sprawozdawcze Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku obyło się w dniu 24.04.2013r. z poniższym porządkiem obrad:

1. Otwarcie Zebrania Przedstawicieli.
2. Wybór Przewodniczącego, Sekretarza i członka Prezydium Zebrania Przedstawicieli.
3. Stwierdzenie przez Przewodniczącego prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli oraz jego zdolności do podejmowania uchwał
4. Przyjęcie:
    a) porządku obrad,
    b) Regulaminu obrad.
5. Wybór Komisji:
    a) Mandatowo - Skrutacyjnej,
    b) Uchwał i Wniosków.
6. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany statutu Banku.
7. Sprawozdanie Zarządu z:
    a) działalności Banku w 2012r. wraz z kierunkami rozwoju na 2013 - 2014r.,
    b) wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli.
8. Opinia Biegłego Rewidenta dotycząca badania bilansu Banku oraz wniosek Zarządu w sprawie podziału nadwyżki bilansowej.
9. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z działalności w 2012r. oraz wnioski Rady co do przyjęcia sprawozdania finansowego, podziału nadwyżki bilansowej i udzielenia Zarządowi absolutorium.
10. Dyskusja nad sprawozdaniami.
11. Podjęcie uchwał w sprawach:
    a) zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku za rok 2012,
    b) zatwierdzenia sprawozdania finansowego Banku za 2012 rok,
    c) udzielenia absolutorium członkom Zarządu,
    d) zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności w 2012 roku,
    e) podziału nadwyżki bilansowej Banku.
12. Sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków oraz podjęcie uchwały w sprawie kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej Banku na 2013-2014r.
13. Zamknięcie obrad.

2. Organizacja i sieć placówek

Bank Spółdzielczy w Płońsku wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000049877. Zgodnie ze Statutem Bank działał na obszarze całego kraju. Faktycznie jednak Bank prowadził działalność na północnym Mazowszu, gdzie posiada swoje placówki. Siedziba Banku znajduje się Płońsku.

Bank w 2013 roku prowadził działalność za pośrednictwem niżej wymienionych placówek:

1.	Oddział w Płońsku z Filią w Płońsku oraz Bankowym Punktem Obsługi w Płońsku.
2.	Oddział w Nowym Mieście z Bankowym Punktem Obsługi w Jońcu,
3.	Oddział w Baboszewie,
4.	Oddział w Ciechanowie,
5.	Oddział w Dzierzążni,
6.	Oddział w Mławie,

BANK SPÓŁDZIELCZY
W PŁOŃSKU
Grupa BPS
Centrala i Oddział
w Płońsku

BANK SPÓŁDZIELCZY
W PŁOŃSKU
Grupa BPS
Oddział w Baboszewie
Bankomat
Grupa BPS

BANK SPÓŁDZIELCZY
W PŁOŃSKU
Grupa BPS
Oddział w Ciechanowie

BANK SPÓŁDZIELCZY
W PŁOŃSKU
Grupa BPS
Oddział w Dzierząźni

3 Pracownicy Banku

Zadania ujęte w strategii działania i planie ekonomiczno – finansowym realizował profesjonalny zespół pracowników Centrali i Oddziałów – blisko 80 % pracowników Banku posiada wykształcenie wyższe oraz Europejski Certyfikat Bankowca.

Bank zatrudnia pracowników na podstawie umów o pracę z tego 86 % na czas nieokreślony. Efektywne zatrudnienie za 2013 rok wyniosło 106 pracowników, z tego 35 osób zatrudnionych było w Centrali natomiast 71 osób w Oddziałach.

Jak co roku Zarząd dużą uwagę przykładał do szkoleń pracowników, wydatkując na ten cel 120 tys. zł. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych, doskonalenie umiejętności oraz uzupełnianie wiedzy jest warunkiem profesjonalizmu pracowników w tak zmiennym otoczeniu gospodarczym i regulacyjnym. Kadra kierownicza i pracownicy uczestniczyli w 59 szkoleniach.

W szkoleniu dotyczącym nowych wymagań w zakresie kapitałów i płynności wynikających z pakietu CRD IV i CRR uczestniczyli oprócz kadry kierowniczej także wszyscy członkowie Rady Nadzorczej Banku. Uzupełnianie wiedzy przez członków Rady Nadzorczej jest koniecznym elementem skutecznego nadzorowania działalności Banku jako instytucji zaufania publicznego.

4 Członkowie Banku i fundusze własne

W 2013 Bank pozyskiwał nowych członków w wyniku czego nastąpił wzrost liczby członków – o 172 osoby fizyczne. Nie uległa zmianie liczba członków osób prawnych. Zarząd w dalszym ciągu kontynuował politykę obniżenia poziomu dużych udziałów w wyniku czego nastąpił spadek udziału funduszu udziałowego w funduszach własnych Banku, do bezpiecznego poziomu 6,6 %. Średnia wysokość udziału na dzień 31.12.2013 r. wynosiła 1 669,67 zł.

Zarząd Banku w 2013r prowadził politykę pozyskiwania nowych członków pomimo, że fundusz udziałowy do czasu zmiany ustawy o bankach spółdzielczych i bankach zrzeszających będzie zaliczanych do funduszy własnych w ograniczonym zakresie. Zarząd jednocześnie będzie kontynuował politykę systematycznego zmniejszania poziomu „dużych udziałów" na rzecz pozyskiwania członków z jednym lub kilkoma udziałami. W ocenie Zarządu w najbliższych latach konieczna będzie intensyfikacja współpracy w członkami jako najważniejszymi interesariuszami Banku.

Strukturę właścicielską Banku z podziałem na poszczególne grupy członkowskie przedstawiają **Tabele nr 1 i 2.**

Tabela 1. Struktura właścicielska Banku.

	31.12.2012 r.	31.12.2013 r.
Liczba członków Banku ogółem:		
1. Osoby fizyczne	**1727**	**1897**
2. Osoby prawne	**2**	**2**
Jednostka udziałowa (zł):		
1. Osoby prywatne	**300**	**300**
2. Osoby prawne	**1500**	**1500**
Fundusz udziałowy w tys. zł	**3209**	**3171**

Tabela 2. Struktura ilościowa członków wg Grup Członkowskich.

	Grupy Członkowskie	31.12.2012 r.	31.12.2013 r.
		ilość	ilość
1	**Miasto i Gmina Płońsk**	667	751
2	**Gmina Baboszewo**	148	176
3	**Gmina Nowe Miasto, Joniec**	346	353
4	**Powiat Ciechanów i powiat Mława**	25	59
5	**Gmina Dzierzążnia**	543	560
	RAZEM	**1729**	**1899**

Fundusze własne brutto Banku na koniec omawianego okresu wynosiły 48 202 tys. zł i w stosunku do stanu z końca 2012r. wzrosły o 9,9%.
Szczegółowe dane zawiera **Tabela nr 3.**

Tabela 3. Poziom i struktura funduszy własnych Banku brutto.

Lp.	Struktura funduszy	31.12.2012 r.		31.12.2013 r.		Dynamika
		Wartość (w tys. zł)	Struktura	Wartość (w tys. zł)	Struktura	2013/2012
1	**Fundusz zasobowy**	23 500	53,6%	27 404	56,8%	**116,6 %**
2	**Fundusz udziałowy**	3 209	7,3%	3 171	6,6%	**98,8 %**

3	**Fundusz ogólnego ryzyka**	3 030	6,9%	3 400	7,1%	**112,2 %**
4	**Fundusze uzupełniające w tym :**	14 134	32,2%	14 227	29,5%	**100,1 %**
	fundusz z aktual. wyceny	134	0,3%	227	0,5%	**169,4 %**
	fundusz z tytułu zalicz. emisji obligacji własnych	14 000	31,9%	14 000	29,0 %	**100,0 %**
	RAZEM	**43 873**	**100,0 %**	**48 202**	**100,0 %**	**109,9 %**

Fundusz zasobowy i pozostałe fundusze nie podlegające zwrotowi stanowiły na koniec 2013r. 64,4 % wszystkich funduszy. Fundusze własne Banku, przy obecnej strukturze aktywów tj. zaangażowaniu w kredyty w 67,5 % sumy bilansowej w pełni zabezpieczają występujące w działalności ryzyko.

5. Majątek Banku i inwestycje finansowe

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2013r. to akcje i udziały o wartości 2 938,8 tys. zł, z tego akcje:

1. Spółdzielczej Grupy Bankowej S.A. o wartości	- 28,3 tys. zł
2. Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. o wartości	- 2 036,6 tys. zł
3. IT Card S.A. o wartości	- 617,6 tys. zł
4. Centrum Finansowego BPS S.A.	- 206,0 tys. zł

i udziały w :

1. Płońskim Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	- 50,0 tys. zł
2. Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	- 0,3 tys. zł

Wobec podjętej w 2011 roku decyzji Zgromadzenia Wspólników o likwidacji Płońskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (PFPK) Bank na udziały podmiotu utworzył w 2011 roku rezerwę celową w kwocie 50,0 tys. zł. Zakończenie procesu likwidacji PFPK przewidywane jest do końca 2014 roku.

W 2013r. Bank inwestował głównie w bezpieczeństwo informatyczne , wydatkując na ten cel blisko 330,0 tys. zł. Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31.12.2013r. wnosiła 14 589,0 tys. zł, w tym wartości niematerialne i prawne netto 70,0 tys. zł.

Odrębną pozycję stanowią aktywa do zbycia, które na koniec ubiegłego roku wynosiły 725,0 tys. zł. Wartość netto aktywów trwałych stanowiła 30,3 % funduszy własnych.

W celu zachowania norm płynności, Bank inwestował środki pieniężne w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym jak również w instrumenty finansowe na rynku pieniężnym i kapitałowym. Zdywersyfikowany portfel inwestycji finansowych na koniec ubiegłego roku według wartości nominalnej wynosił 100 539,0 tys. zł i stanowił 23,4 % aktywów netto. Inwestycje finansowe nie przekraczały limitów przyjętych w polityce inwestycyjnej na 2013r.

Szczegółowe dane dotyczące udziału poszczególnych inwestycji w aktywach netto Banku obrazuje **Tabela nr 4.**

Tabela 4. Udział inwestycji finansowych w aktywach netto Banku wg stanu na 31.12.2013r.

	Wyszczególnienie	Wartość nominalna wg. stanu na dzień 31.12.2013 r. (w tys. zł)	% aktywów netto
1	Lokaty w Banku Zrzeszającym	72 800	16,9%
2	Obligacje skarbu państwa	22 100	5,1%

3	Obligacje podmiotów finansowych, w tym : w tym: - Banku BPS S.A. - Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej	1 339 1 300 39	0,3%
4	Obligacje komunalne: w tym: - Powiatu Myśliborskiego	100 100	0,02%
5	Jednostki uczestnictwa w funduszach otwartych i zamkniętych zarządzanych przez TFI BPS	4 000	0,9%
6	- Certyfikaty inwestycyjne w Funduszu Sekurytyzacyjnym TFI BPS	200	0,05%
	RAZEM	**100 539**	**23,4%**

II UWARUNKOWANIA OGÓLNE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Oceniając działalność i sytuację Banku Spółdzielczego w Płońsku w roku sprawozdawczym należy pamiętać o ogólnych uwarunkowaniach gospodarczych w Polsce, Europie i na świecie.

Bank w 2013 roku realizował wyznaczone cele w warunkach trwającego nadal wyhamowania polskiej gospodarki, słabego rynku pracy, niskiej skłonności do konsumpcji , niskiej dynamiki inwestycji oraz wysokiego poziomu bezrobocia. Wzrost gospodarczy w Polsce za 2013 rok wyniósł 1,5%, inflacja średnioroczna 0,9 %, stopa bezrobocia 13,7 %. W celu utrzymania stabilnego poziomu cen gospodarka polska otrzymała wsparcie w postaci cyklu łagodzenia polityki pieniężnej. Stopy procentowe NBP w 2013 roku podlegały spadkom sześciokrotnie, łącznie o 1,75 pp **,** co spowodowało spadek rentowności działania sektora bankowego.

Zysk netto sektora bankowego w 2013 roku wynosił 15,4 mld zł wobec 15,5 mld zł. w 2012 roku. Szybciej do nowych warunków przystosowały się banki komercyjne, których wynik z odsetek pogorszył się w minionym roku o 3,3 %, podczas gdy w bankach spółdzielczych wynik z tego tytułu pogorszył się o 9,7 %. Pozycja ta miała kluczowe znaczenie dla wyniku netto za cały rok. Zysk netto banków spółdzielczych był słabszy niż przed rokiem o 21,8 %, podczas gdy w sektorze komercyjnym odnotowano poprawę wyniku netto o 1,2 % r/r.

Rentowność aktywów netto w sektorze bankowym (ROA netto) wyniosła na koniec grudnia 2013r. 1,11% i w stosunku do stanu na koniec 2012 roku była niższa o 0,06pp.

W tym samym okresie rentowność kapitałów własnych (ROE netto) wyniosła 10,3 % tj. o 0,73pp mniej niż za 2012 rok. W całym sektorze bankowym obniżyła się dynamika wzrostu podstawowych wielkości ekonomicznych. I tak, dynamika sumy bilansowej ukształtowała się na poziomie 4,2%; dynamika należności od sektora niefinansowego i budżetu 3,2 %; dynamika zobowiązań wobec podmiotów niefinansowych oraz budżetu 1,1 %. Wyższą dynamiką wzrostu charakteryzował się sektor bankowości spółdzielczej, gdzie wynosiła ona odpowiednio 12,5%; 9,3%; 14,7%. Równocześnie banki komercyjne odnotowały poprawę jakości portfela kredytowego o 0,39 pp. Odwrotną tendencję obserwowano w sektorze spółdzielczym, gdzie nastąpił wzrost wskaźnika o 0,18 pp. Mimo niekorzystnego trendu w tym zakresie w bankach spółdzielczych średni poziom należności zagrożonych wynosił 6,44pp i był niższy niż w bankach komercyjnych o 2,11pp. Wyraźnie lepszą jakość portfela w porównaniu z sektorem komercyjnym upatruje się w specyfice sektora spółdzielczego, który działa w mniejszych ośrodkach, a bliższy kontakt z klientem pozwala reagować szybciej i lepiej rozwiązywać pojawiające się problemy.

Zagregowany współczynnik wypłacalności sektora bankowego na koniec grudnia 2013 roku wynosił 15,75%. W bankach komercyjnych współczynnik wypłacalności ukształtował się na poziomie 15,88 % , natomiast w sektorze banków spółdzielczych wynosił 14,3%.

III CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

W omawianym okresie Bank już czwarty rok realizował zadania określone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Płońsku na lata 2010 – 2014" przyjętej jako strategia umiarkowanego rozwoju.

Kontynuując dotychczasową ścieżkę rozwoju Bank dążył do realizacji kluczowych celów strategicznych, tj:

- zwiększenia skali działania poprzez pozyskiwanie nowych klientów oraz poszerzanie współpracy z dotychczasowymi klientami,

- wypracowania zysku zapewniającego bezpieczeństwo działania oraz systematyczne zwiększanie funduszy własnych adekwatnie do prowadzonej działalności i ponoszonego ryzyka,
- doskonalenia organizacji i zarządzania Bankiem w tym zarządzania ryzykiem,
- wyłaniania liderów i efektywnych pracowników oraz tworzenia struktur organizacyjnych, procesów oraz procedur służących realizacji celów.

Wykonanie planu ekonomiczno – finansowego w 2013r. determinowały czynniki zewnętrzne takie jak:

- wyhamowanie tempa wzrostu gospodarczego kraju,
- decyzje RPP o obniżeniu stóp procentowych do rekordowo niskiego poziomu
- spadek inflacji i wzrost bezrobocia,
- niska dynamika inwestycji,
- niska skłonność do konsumpcji.

Na ukształtowanie się wyniku finansowego Banku za 2013r. miały wpływ poniższe czynniki wewnętrzne:

- wydatki inwestycyjne w wysokości 654 tys. zł,
- spadek przychodów i kosztów odsetkowych,
- wzrost kosztów działania, w tym kosztów personelu,
- utworzenie rezerwy na ryzyko ogólne w wysokości 370 tys. zł,
- wzrost wskaźnika kredytów zagrożonych,
- wzrost kosztów rezerw celowych.

1. Działalność depozytowa

Depozyty zgromadzone w Banku na koniec 2013r. wynosiły 358 501 tys. zł i wzrosły w porównaniu z końcem poprzedniego roku o 43 005 tys. zł, czyli o 13,6 %. W bankach komercyjnych nastąpił wzrost depozytów średnio o 6,6 %, natomiast w sektorze banków spółdzielczych średnio o 14,7 %. Mając dobrą pozycję płynnościową Bank realizował politykę oferowania cen zbliżonych do proponowanych przez banki komercyjne i nie prowadził specjalnych akcji pozyskiwania depozytów.

Strukturę depozytów wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 5.**

Tabela 5. Struktura depozytów wg podmiotów.

Lp.	Depozyty	31.12.2012 r.		31.12.2013 r.		Dynamika 2013/2012
		wartość (w tys. zł)	struktura %	wartość (w tys. zł)	struktura %	
1.	**Przedsiębiorców, w tym:**	**72 273**	**23,0**	**64 537**	**18,0**	**89,3**
	- bieżące	**37 908**	**52,4**	**23 275**	**36,1**	**61,4**
	- terminowe	**34 365**	**47,6**	**41 262**	**63,9**	**120,1**
2.	**Rolników, w tym:**	**18 911**	**6,0**	**22 403**	**6,2**	**118,5**
	- bieżące	**18 911**	**100,0**	**22 403**	**100,0**	**118,5**
	- terminowe	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0**
3.	**Osób prywatnych, w tym:**	**210 013**	**66,5**	**234 858**	**65,5**	**111,8**
	- bieżące	**39 518**	**18,8**	**39 020**	**16,6**	**98,7**
	- terminowe	**170 495**	**81,2**	**195 838**	**83,4**	**114,9**
4.	**Budżetów, w tym:**	**14 200**	**4,5**	**19 340**	**5,4**	**136,2**
	- bieżące	**13537**	**95,3**	**16 444**	**85,0**	**121,5**
	- terminowe	**663**	**4,7**	**2 896**	**15,0**	**436,8**
5.	**Pozostałych podmiotów, w tym:**	**59**	**0**	**17 363**	**4,8**	**29 428,8**
	- bieżące	**59**		**16 445**	**94,7**	**27872,9**
	- terminowe			**918**	**5,3**	**-**
	DEPOZYTY OGÓŁEM	**315 496**	**100,0**	**358 501**	**100,0**	**113,6**
	- bieżące	**109 933**	**34,8**	**117 587**	**32,8**	**107,0**
	- terminowe	**205 563**	**65,2**	**240 914**	**67,2**	**117,2**

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Zdecydowanie najwięcej środków lokują w Banku osoby prywatne. Stan środków zdeponowanych na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 234 858 tys. zł**,** co stanowiło 65,5 % depozytów ogółem. Kolejnym znaczącym źródłem depozytów były rachunki przedsiębiorców, na których zaewidencjonowano 64 537 tys. zł. Ich udział w strukturze depozytów wyniósł 18 %. Środki na rachunkach rolniczych wynosiły 22 403 tys. zł i stanowiły 6,2 % ogółu depozytów. Stan depozytów budżetów zamknął się kwotą 19 340 tys. zł, co stanowiło 5,4 % ogółu depozytów. Środki pozostałych podmiotów to 17 363 tys. zł, co stanowiło 4,8 % portfela depozytów.

Na dzień 31.12.2013 r. na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 117 587 tys. zł (około 33 % depozytów ogółem), a na rachunkach terminowych 240 914 tys. zł. (około 67 % depozytów ogółem)

W 2013r. Bank prowadził 12 047 sztuk rachunków bieżących klientów. Odnotowano nieznaczny spadek liczby prowadzonych rachunków bieżących i rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych. W pozostałych segmentach klientów poziom rachunków był stabilny. Spadki rachunków bieżących rolniczych i ROR były skutkiem dużej konkurencji w sektorze i licznych ofert prowadzenia rachunków bez opłat. Pracownicy systematycznie dokonywali też przeglądów obrotów na rachunkach bieżących i zamykali rachunki nieaktywne.

Strukturę rachunków bieżących wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 6.**

Tabela 6. Rachunki bieżące wg podmiotów w Banku Spółdzielczym w Płońsku

Lp.	Rachunki bieżące	31.12.2012 r.		31.12.2013 r.		Dynamika 2013/2012
		Ilość (szt.)	Struktura (%)	Ilość (szt.)	Struktura (%)	
1	**Przedsiębiorców**	971	8,0	972	8,1	100,1%
2	**Rolników**	1986	16,4	1926	16,0	97,0%
3	**Osób prywatnych**	8720	72,2	8700	72,2	99,8%
4	**Samorządów**	193	1,6	235	1,9	121,8%
5	**Pozostałych podmiotów**	213	1,8	214	1,8	100,5%
	RAZEM	**12 083**	**100,0**	**12 047**	**100,0**	**99,7%**

Środki depozytowe w całości pokrywały akcję kredytową Banku. Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2013 r. osiągnął poziom 123,7 % i był nieco niższy w stosunku do analogicznego okresu 2012 r. (127,5 %) o 3,81 p.p. Spadek ten spowodowany był szybszym wzrostem portfela kredytowego.

2. Działalność kredytowa

W analizowanym okresie Bank odnotował wyższą dynamikę kredytów niż depozytów. Portfel kredytowy na dzień 31.12.2013 r. wynosił 289 912 tys. zł i w stosunku do końca 2012 r. wzrósł o 42 383 tys. zł, czyli o 17,1 %. Dynamika akcji kredytowej Banku była dużo wyższa niż dynamika kredytów w bankach komercyjnych, gdzie odnotowano wzrost zaledwie o 2,9% i sektora bankowości spółdzielczej, ze wzrostem o 9,3 %. Na osiągnięty poziom kredytów miał wpływ znaczący wzrost kredytów preferencyjnych udzielonych dla rolnictwa, które charakteryzuje najniższa szkodowość oraz kredytów udzielonych na działalność gospodarczą. Na niezmienionym poziomie utrzymuje się zaangażowanie w kredyty udzielone osobom prywatnym.

Zwiększeniu uległ portfel kredytów udzielonych przedsiębiorcom o ponad 30,3 mln zł i rolnikom o 13,6 mln. zł, z tego o blisko 12,2 mln. zł z tytułu kredytów preferencyjnych. Zmniejszeniu uległ stan kredytów udzielonych samorządom o 1,5 mln zł. oraz nieznacznemu zmniejszeniu uległ wolumen kredytów osób prywatnych o 63 tys. zł.

Wolumen kredytów w sumie bilansowej Banku na koniec 2013r. wynosił 67,5% i w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zwiększył się o 2,6 p.p.

Kredyty w portfelu depozytowym Banku na koniec 2013 r. wynosiły 80,87% i w porównaniu do 31.12.2012 r. nastąpiło zwiększenie o 2,4 p.p

W strukturze kredytów 58,9 % stanowią zobowiązania przedsiębiorców, 30,1 % zobowiązania rolników, 9,9 % osób prywatnych oraz 1,1 % samorządów.

Strukturę portfela kredytowego wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 7.**

Szczegółowe dane dotyczące ilości i wartości udzielonych w 2013 r. kredytów poszczególnym grupom klientów przedstawia **Tabela nr 8.**

Tabela 7. Struktura portfela kredytowego brutto wg podmiotów stan na 31.12.2013 r.

Lp.	Kredyty	31.12.2012 r.		31.12.2013 r.		Dynamika 2013/2012
		Wartość (tys. zł)	Struktura (%)	Wartość (tys. zł)	Struktura (%)	
1	**Przedsiębiorców**	140 281	56,7	170 621	58,9	121,6
2	**Rolników,** **w tym preferencyjne:**	73 716 56 399	29,8 76,5	87 329 68 593	30,1 78,5	118,5 121,6
3	**Osób prywatnych**	28 875	11,6	28 812	9,9	99,8
4	**Samorządów**	4 657	1,9	3 150	1,1	67,6
	RAZEM	**247 529**	**100,0**	**289 912**	**100,0**	**117,1**

Tabela 8. Kredyty nowo udzielone w 2013 r. wg podmiotów.

Lp.	Podmiot	31.12.2012 r.		31.12.2013 r.		Dynamika 2013/2012		Średnia wart. Kredytu	
		Ilość	Wartość (w tys. zł)	Ilość	Wartość (w tys. zł)	Ilość	Wartość (w tys. zł)	2012	2013
1	**Rolnicy**	706	46 958	630	43 806	89,2%	93,3%	67	70
	w tym kredyty preferencyjne	179	36 347	88	25 195	49,2%	69,3%	203	286
2	**Przedsiębiorcy**	318	112 329	378	133 401	118,9%	118,8%	353	353
3	**Osoby prywatne**	1 132	10 540	1 321	13 331	116,7%	126,5%	9	10
	RAZEM	**2 156**	**169 827**	**2 329**	**190 538**	**108,0%**	**132,2%**	**79**	**82**

Kredyty na działalność gospodarczą i kredyty rolnicze podlegały monitoringowi sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorców. W przypadku kredytów zabezpieczonych hipotecznie przeglądowi podlegały wszystkie zabezpieczenia kredytów oraz wyceny nieruchomości i aktualność polis ubezpieczeniowych. Powyższe działania wraz z ilością udzielonych kredytów obrazują zakres pracy wykonywanej przez pracowników w oddziałach Banku.
Strukturę prowadzonych rachunków kredytowych przedstawia **Tabela nr 9.**

Tabela 9. Struktura podmiotowa prowadzonych rachunków kredytowych.

Lp.	Rachunki kredytowe	31.12.2012 r.		31.12.2013 r.		Dynamika 2013/2012	
		Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)	Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)	Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)
1.	Przedsiębiorcy indywidualni	411	73 551	384	73 751	93,4	**100,3**
2.	Przedsiębiorstwa, spółdzielnie i spółki	100	66 459	117	96 642	117,0	**145,4**

3.	Rolnicy	1379	73 716	1312	87 329	95,1	**118,5**
	w tym preferencyjne	1259	56 399				
4.	Osoby prywatne	2039	28 875	2200	28 812	107,9	**99,8**
5.	Samorządy	9	4 657	6	3150	67,6	**67,6**
6.	Inne podmioty	4	271	4	228	100,0	**84,1**
	RAZEM	**3942**	**247 529**	**4023**	**289 912**	**102,1**	**117,1**

3. Pozostała działalność

Ważną działalnością Banku jest działalność rozliczeniowa oraz obsługa gotówkowa klientów. Działalność rozliczeniowa realizowana jest w znacznej części za pośrednictwem bankowości elektronicznej (BE). W 2013r. zwiększyła się o blisko 10,0% liczba klientów korzystających z bankowości internetowej, najwięcej z grupy klientów MŚP. W omawianym okresie 67% wszystkich przelewów, tj. 308 tys. sztuk na wartość 1 759 mln zł zlecona została drogą elektroniczną. W 2013 r. miał miejsce nieznaczny spadek o 0,6% liczby zrealizowanych przelewów, przy 11% przyroście wartości przelewów.

Strukturę bankowości elektronicznej przedstawia poniższa **Tabela nr 10.**

Tabela 10. Zestawienie klientów korzystających z bankowości elektronicznej (BE).

Wyszczególnienie	31.12.2012 r.	31.12.2013 r.	Dynamika 2012/2013
Liczba klientów korzystających z bankowości elektronicznej, z tego:	1 895	2076	**109,6%**
1. klienci indywidualni:	1 305	1382	**105,9%**
2. mała przedsiębiorczość	473	571	**120,7%**
3. klienci korporacyjni	117	123	**105,1%**
Ilość przelewów zleconych przez bakowość elektroniczną w ciągu roku (wszystkich)	301 442	307 565	**102,0%**
Wartość przelewów bankowość elektroniczną w roku	1 582 mln zł	1 759 mln zł	**111,2%**
Liczba przelewów zrealizowanych w Banku w roku	462 278	459 711	**99,4%**
% przelewów bankowości elektronicznej do wszystkich zrealizowanych	**65%**	**67%**	**103,1%**

IV SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. Bilans

Oceniając sytuację Banku w okresie sprawozdawczym należy podkreślić, że sektor bankowy w Polsce funkcjonował w 2013r. w trudniejszych warunkach makroekonomicznych niż w roku poprzednim.

Bank Spółdzielczy w Płońsku podobnie jak w całym sektorze banków spółdzielczych za rok 2013 wypracował niższy wynik finansowy niż rok wcześniej. Wyniósł on 5 350 tys. zł brutto, tj. o 500 tys. zł mniej niż w roku poprzednim . Jednakże wzrost obrotów (sumy bilansowej) zapewnił wypracowanie zysku powyżej zaplanowanego poziomu. Suma bilansowa Banku wzrosła o 12,7 % i osiągnęła poziom 429 530 tys. zł.

Największą pozycję w strukturze aktywów Banku stanowiły należności od sektora niefinansowego, które ukształtowały się na poziomie 282 338 tys. zł i w ciągu roku wzrosły o 18,1 % .

Należności od sektora finansowego wynosiły 88 308 tys. zł i w stosunku do stanu z końca 2012 roku wzrosły o 2,3%.

Wartość majątku trwałego netto wynosiła 14 589 tys. zł. Przyrost majątku wynika głównie z nakładów na remonty i modernizacje budynków, wyposażenie placówek oraz bezpieczeństwo informatyczne. Majątek trwały stanowił 30,3% funduszy własnych.

Główną pozycję pasywów stanowiły zobowiązania wobec sektora niefinansowego i budżetowego. Ich wartość na dzień 31.12.2013r. wynosząca odpowiednio 339 544 tys. zł i 19 341 tys. zł stanowiła łącznie 83,5 % sumy wszystkich pasywów. Zobowiązania wobec sektora finansowego wynosiły 10 360 tys. zł i wynikają głównie z tytułu kredytu zaciągniętego w BPS S.A. w Warszawie ze środków Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju („EBOiR"), z przeznaczeniem na kredytowanie Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Zobowiązania wobec sektora finansowego stanowiły 2,4 % sumy bilansowej. Fundusze własne brutto na dzień 31.12.2013 r. wynosiły 48 202 tys. zł i stanowiły 11,2 % sumy bilansowej. W 2013 roku dynamika wzrostu kapitałów Banku wynosiła 109,9 %. Wzrost funduszy własnych był wynikiem odpisów z czystej nadwyżki bilansowej za 2012 rok oraz wpłat członków.

2. Rachunek zysków i strat

W 2013r. Rada Polityki Pieniężnej 6-krotnie obniżyła podstawowe stopy procentowe, łącznie o 1,75 pp. Sytuacja ta miała decydujący wpływ na osiągnięte przychody odsetkowe, które były podstawowym źródłem dochodów Banku.

Przychody z odsetek wyniosły 23 298 tys. zł i były niższe niż w roku ubiegłym o 10,8 %. Koszty odsetek wyniosły 9 995 tys. zł i w odniesieniu do 2012 roku uległy obniżeniu o 18,6%. Wynik z tytułu prowizji wyniósł 4 477 tys. zł , dając dynamikę wzrostu 102,2%. Wpływ na wynik z prowizji w dużej mierze miały promocje, jakie Bank stosował do opłat z tytułu usług finansowych.

Koszty działania Banku osiągnęły poziom 10 382 tys. zł tj. o 4,8 % powyżej poniesionych w roku poprzednim, w tym koszty wynagrodzeń wraz z narzutami wynosiły 6 897,0 tys. zł i były wyższe od poniesionych w 2012 roku o 8,4 %. Jest to wynik zmiany struktury organizacyjnej. Rzeczowe koszty eksploatacyjne wyniosły 3 485,0 tys. zł i były niższe od poniesionych w roku poprzednim o 1,7 % .

Amortyzacja majątku wyniosła 1 134 tys. zł. i była niższa niż w 2012 roku o 24 tys. zł. Istotną pozycję kosztów w 2013 roku stanowiły odpisy na rezerwy zapewniając przyrost utworzonych rezerw celowych o 505tys zł. Odpis na rezerwę na ryzyko ogólne wyniósł 370,0 tys. zł.

Za 2013r. przychody Banku ogółem wyniosły 34 243 tys. zł (dynamika wzrostu 96,9%) przy kosztach ogółem wynoszących 28 893 tys. zł (dynamika wzrostu 98,0 %). Wypracowany zysk brutto za 2013 rok wyniósł 5 350 tys. zł, zysk netto 4 130 tys. zł i jest niższy o 444 tys. zł od osiągniętego za 2012 rok. Dynamika wzrostu wyniku brutto 91,5 %, wyniku netto – 90,3%.

Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat przedstawia **Tabela nr 11.**

Tabela 11. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat.

Lp.	Tytuł	31.12.2012 r. (w tys. zł)	31.12.2013 r. (w tys. zł)	Dynamika 2013 / 2012
1	**Przychody z tytułu odsetek**	26 118	23 298	89,20%
2	**Koszty odsetek**	12 278	9 995	81,41%
3	**Wynik z tytułu odsetek**	13 840	13 303	96,12%
4	**Wynik z tytułu prowizji**	4 380	4 476	102,19%
5	**Wynik operacji finansowych**	-22	-35	159,09%
6	**Wynik z pozycji wymiany**	212	403	189,62%
7	**Wynik na działalności bankowej**	18 410	18 147	98,57%
8	**Pozostałe przychody operacyjne**	671	1 246	185,69%
9	**Pozostałe koszty operacyjne**	998	1 600	160,32%
10	**Koszty działania banku + amortyzacja**	11 066	11 516	104,07%
11	**Różnica wartości rezerw i aktualizacji**	1 166	927	79,50 %
12	**Wynik z działalności operacyjnej**	5 850	5 350	91,45%
13	**Zysk (strata) brutto**	5 850	5 350	91,45%
14	**Podatek dochodowy**	1 276	1 220	95,6%
15	**Zysk (strata) netto**	**4 574**	**4 130**	**90,29%**

Zarząd będzie wnosił do Zebrania Przedstawicieli o przeznaczenie kwoty 3 915 tys. zł. na fundusz zasobowy – stanowi to blisko 95% zysku netto za 2013 rok. W związku ze spełnieniem przez Bank kryteriów określonych stanowiskiem KNF dla wypłaty dywidendy Zarząd zaproponuje wypłatę dywidendy w formie oprocentowania udziałów w wysokości 5,5 % przeznaczając na ten cel kwotę 178,0 tys. zł. Wypłata dywidendy właścicielom buduje wiarygodność i zaufanie do Banku.

V DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU

Ponoszone w ostatnich 10 latach znaczące nakłady na budowę, modernizację i wyposażenie placówek Banku oraz na rozwój szeroko rozumianej informatyki i bezpieczeństwa zapewniły nowoczesną infrastrukturę, dającą podstawy do zrównoważonego rozwoju Banku w przyszłości. Zapasowe Centrum Przetwarzania Danych (DRC), wdrożenie infrastruktury VM Ware, usługi Active Direktory i automatyczny system kopii zapasowych zapewniły wysokie standardy warunków świadczenia usług oraz akceptowany przez Zarząd poziom bezpieczeństwa Banku. Tak więc w roku 2013 Bank ograniczył ponoszenie nakładów do modernizacji i doposażenia placówek Banku w meble i urządzenia jak również nabycie i modernizację sprzętu komputerowego oraz serwisowanie dotychczasowych systemów IT.

Główne pozycje wydatków inwestycyjnych zwiększających wartość majątku trwałego w 2013 roku to:

– nakłady na remonty i modernizację	- 57 tys. zł
– nakłady na wyposażenie placówek w meble i urządzenia biurowe	- 132 tys. zł
– agregat	- 36 tys. zł
– samochody	- 85 tys. zł
– zakup sprzętu komputerowego nabycie oprogramowania i licencji	- 327 tys. zł
– modernizacja systemu antywłamaniowego	- 17 tys. zł
Razem nakłady :	**654 tys. zł**

VI WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Analiza wielkości i wskaźników charakteryzujących działalność Banku w omawianym okresie wskazuje na umiarkowane tempo rozwoju, co jest zgodne z podstawowym założeniem przyjętej na lata 2010-2014 Strategii. Wyznaczone w dokumencie szczegółowe cele zostały w większości zrealizowane lub przekroczone. Bank zwiększył bazę depozytową, jakość aktywów była źródłem generowania zysku oraz źródłem generowania funduszy.
W analizowanym okresie współczynnik wypłacalności kształtował się w przedziale 14,5% - 15,6%, by ostatecznie na 31.12.2013r. osiągnąć poziom 14,5%. W I półroczu 2013r. nastąpił znaczny spadek marży odsetkowej, stabilizując jej poziom w kolejnych miesiącach . W ślad za tym istotnie uległy obniżeniu wskaźniki efektywności, które przedstawiały się następująco:

	31.12.2012 r.	31.12.2013 r.
ROE netto	15,85%	12,67%
ROA netto	1,26%	1,00%

Wydajność pracowników, liczona sumą bilansową na jednego pracownika jest o ponad 340 tys. zł wyższa niż w roku 2012r.
Wskaźnik udziału aktywów płynnych w aktywach netto na koniec 2013r. wynosił blisko 26% i jest na poziomie zadawalającym.
Prezentację podstawowych wskaźników efektywności na przestrzeni 2012r. i 2013r. przedstawiają poniższe wykresy.

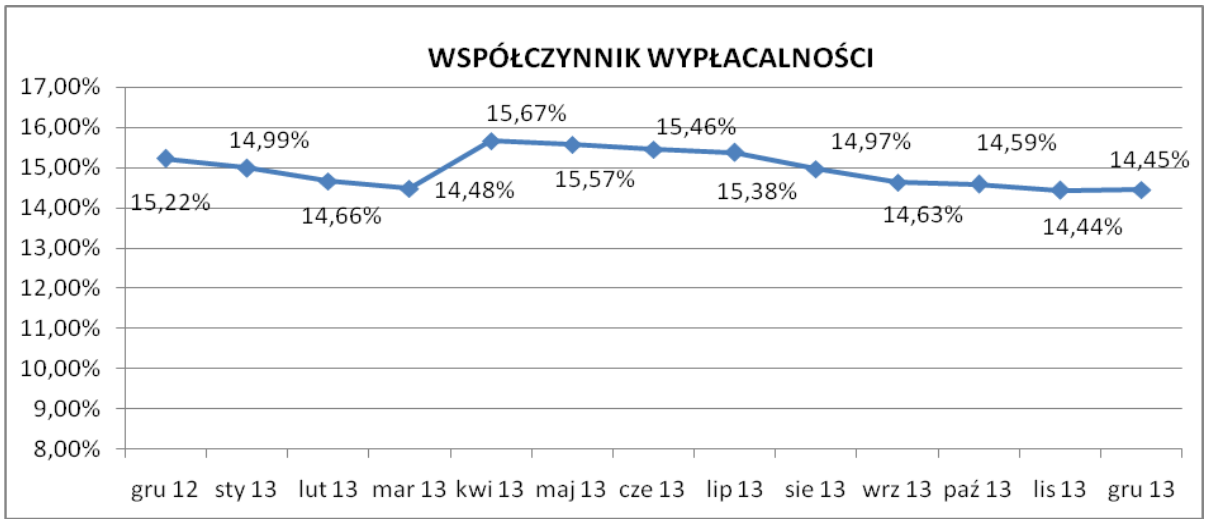
WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI
17,00%
16,00%
15,00%
14,00%
13,00%
12,00%
11,00%
10,00%
9,00%
8,00%
15,22%
14,99%
14,66%
14,48%
15,67%
15,57%
15,46%
15,38%
14,97%
14,63%
14,59%
14,44%
14,45%
gru 12
sty 13
lut 13
mar 13
kwi 13
maj 13
cze 13
lip 13
sie 13
wrz 13
paź 13
lis 13
gru 13

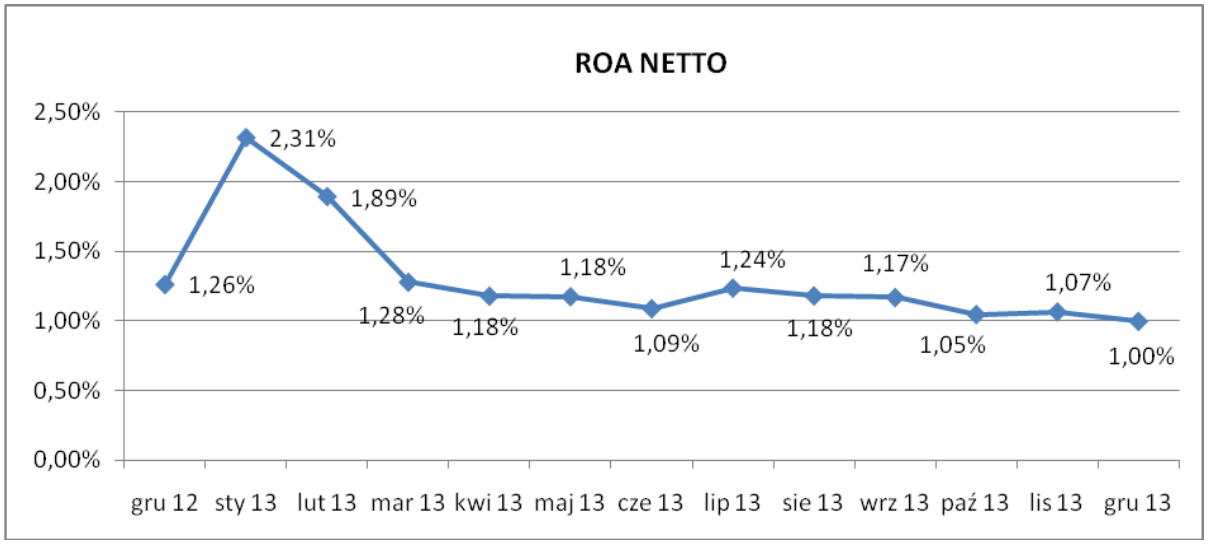
ROA NETTO
2,50%
2,00%
1,50%
1,00%
0,50%
0,00%
1,26%
2,31%
1,89%
1,28%
1,18%
1,18%
1,09%
1,24%
1,18%
1,17%
1,05%
1,07%
1,00%
gru 12
sty 13
lut 13
mar 13
kwi 13
maj 13
cze 13
lip 13
sie 13
wrz 13
paź 13
lis 13
gru 13

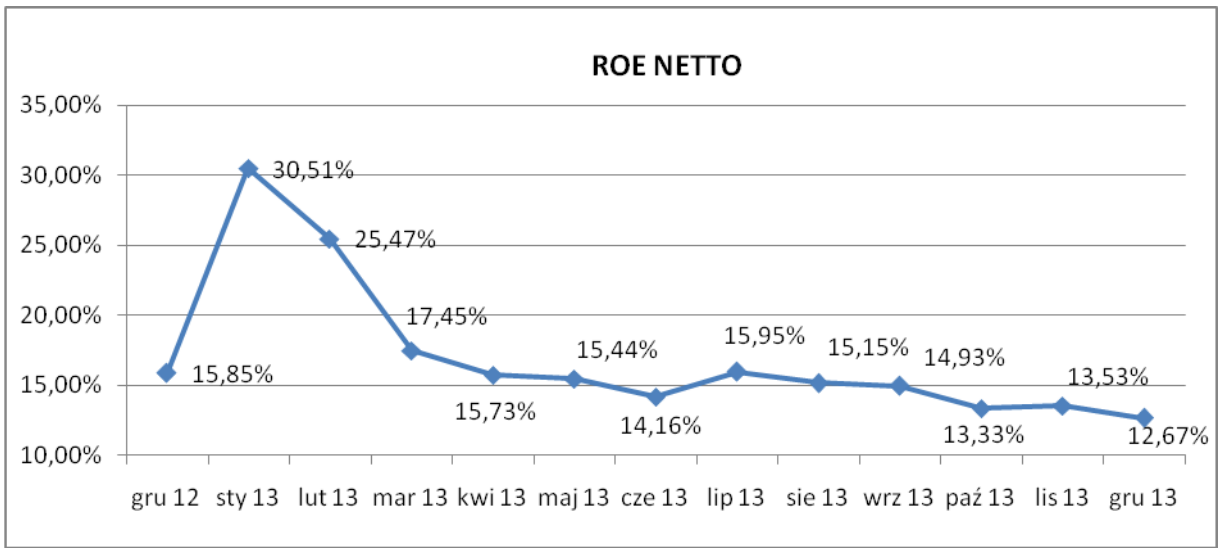
ROE NETTO
35,00%
30,00%
25,00%
20,00%
15,00%
10,00%
15,85%
30,51%
25,47%
17,45%
15,73%
15,44%
14,16%
15,95%
15,15%
14,93%
13,33%
13,53%
12,67%
gru 12
sty 13
lut 13
mar 13
kwi 13
maj 13
cze 13
lip 13
sie 13
wrz 13
paź 13
lis 13
gru 13

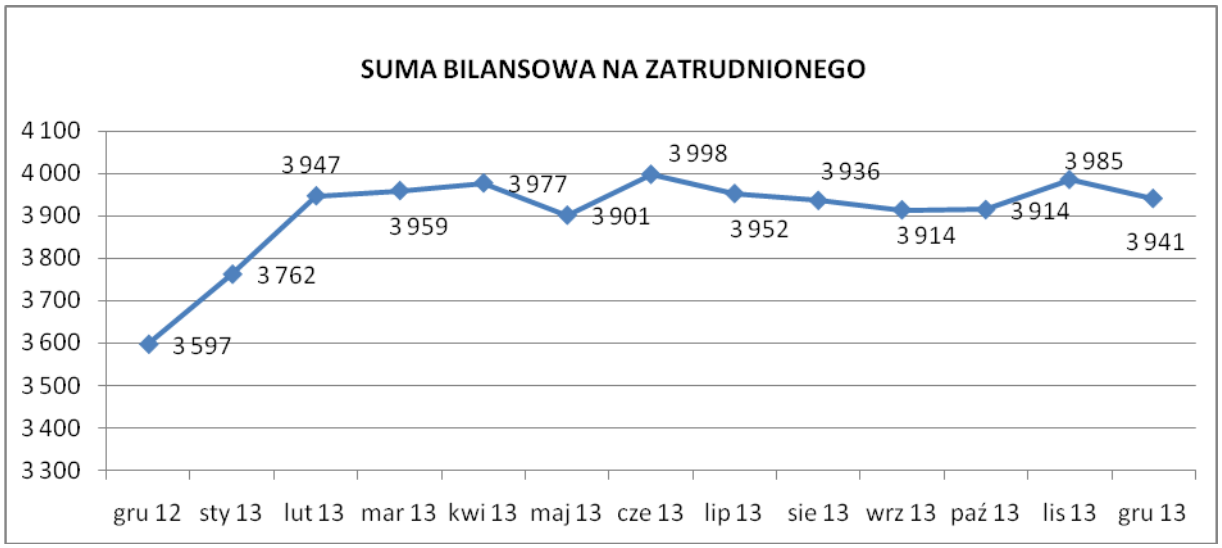
SUMA BILANSOWA NA ZATRUDNIONEGO
4 100
4 000
3 900
3 800
3 700
3 600
3 500
3 400
3 300
3 597
3 762
3 947
3 959
3 977
3 901
3 998
3 952
3 936
3 914
3 914
3 985
3 941
gru 12
sty 13
lut 13
mar 13
kwi 13
maj 13
cze 13
lip 13
sie 13
wrz 13
paź 13
lis 13
gru 13

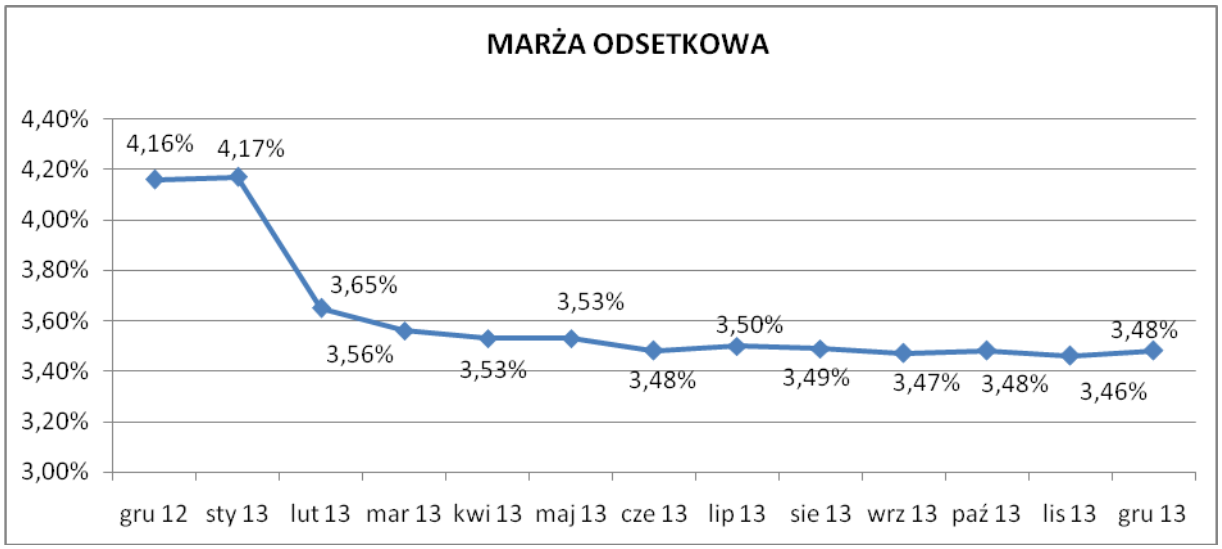
MARŻA ODSETKOWA
4,40%
4,20%
4,00%
3,80%
3,60%
3,40%
3,20%
3,00%
4,16%
4,17%
3,65%
3,56%
3,53%
3,53%
3,48%
3,50%
3,49%
3,47%
3,48%
3,46%
3,48%
gru 12
sty 13
lut 13
mar 13
kwi 13
maj 13
cze 13
lip 13
sie 13
wrz 13
paź 13
lis 13
gru 13

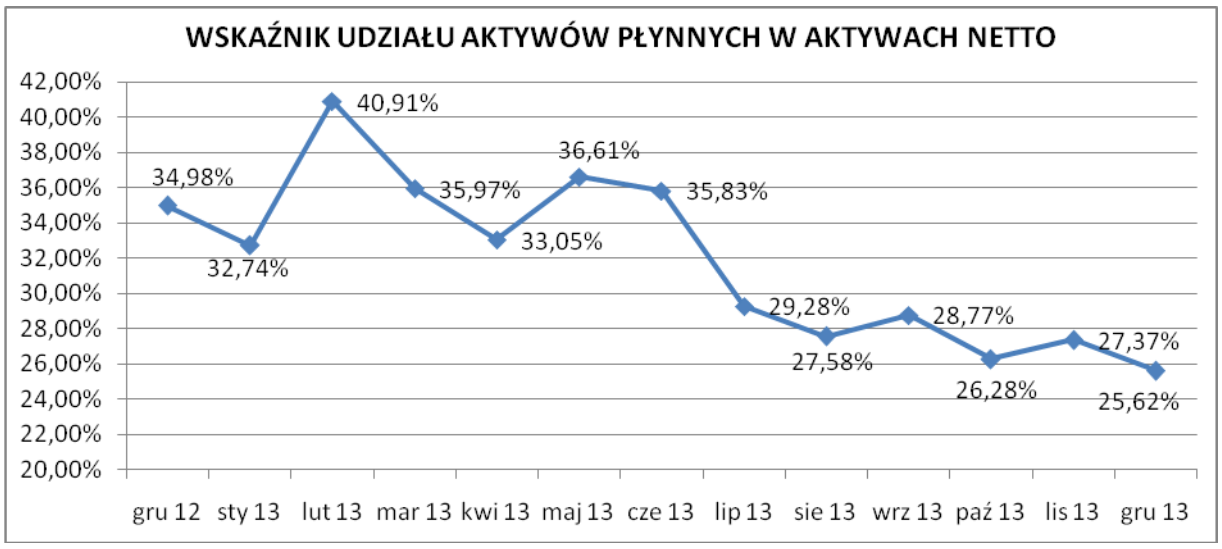
WSKAŹNIK UDZIAŁU AKTYWÓW PŁYNNYCH W AKTYWACH NETTO
42,00%
40,00%
38,00%
36,00%
34,00%
32,00%
30,00%
28,00%
26,00%
24,00%
22,00%
20,00%
34,98%
32,74%
40,91%
35,97%
33,05%
36,61%
35,83%
29,28%
27,58%
28,77%
26,28%
27,37%
25,62%
gru 12
sty 13
lut 13
mar 13
kwi 13
maj 13
cze 13
lip 13
sie 13
wrz 13
paź 13
lis 13
gru 13

VII KOMUNIKACJA Z KLIENTEM I CZŁONKAMI BANKU

Bank podobnie jak w latach poprzednich budował partnerskie, długofalowe relacje ze swoimi klientami i właścicielami oparte na współpracy przynoszącej korzyści obu stronom. Lojalność była naczelną wartością we współpracy z Klientem, w szczególności w trudnym dla Klienta okresie.

Do kontaktu z Klientami wykorzystywane były różnorodne kanały komunikacji m.in. spotkania indywidualne, spotkania organizowane przez Izby Gospodarcze i Samorządy . Członkowie Zarządu i Kadra Kierownicza uczestniczyli również w różnorodnych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez lokalne organizacje.

Istotnym kanałem komunikacji z Klientami jest przejrzysta i przyjazna użytkownikom strona internetowa www.bsplonsk.pl. W 2013 roku wydano również Biuletyn Bankowy, gdzie zaprezentowano Klientom wyniki ekonomiczne oraz najważniejsze informacje o Banku.

Komunikacja z otoczeniem opierała się na zasadach: przejrzystości, rzetelności, wiarygodności i porównywalności danych. W Banku obowiązywały Zasady Dobrych Praktyk Bankowych oraz Zasady Etyki Banku Spółdzielczego w Płońsku.

Powyższe działania zapewniły Bankowi zachowanie dobrego wizerunku oraz zaufania Klientów, co w konsekwencji przełożyło się na utrzymanie niezbędnego poziomu depozytów oraz zaspokojenie potrzeb kredytowych klientów, jak również zachowanie norm płynności.

VIII SPOŁECZNA DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Pomimo obniżającej się efektywności, Bank w poczuciu społecznej odpowiedzialności biznesu, wzorem lat poprzednich uczestniczył – poprzez sponsoring i darowizny - w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Bank reagował na potrzeby społeczeństwa i starał się je wspierać, szczególnie w zakresie kultury, sportu, edukacji, przeznaczając w 2013r. na ten cel blisko 100 tys. zł. Bank wspierał finansowo Straż Pożarną i samorządy, fundował nagrody w konkursach organizowanych przez placówki oświatowe, wspierał kluby sportowe i organizacje pozarządowe. Uczestniczył również w imprezach o charakterze charytatywnym.

IX DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA BANKU

Strategia Marketingowa Banku Spółdzielczego w Płońsku polega na opracowaniu i wcieleniu w życie działań, mających na celu kreację pozytywnego wizerunku Banku, zapewnienie Bankowi zaufania, utrzymaniu oraz pozyskaniu nowych klientów. Działania reklamowe w 2013 r. polegały zasadniczo na szeroko rozumianej promocji usług Banku z wykorzystaniem różnorodnych działań marketingowych w tym mediów (tradycyjnych, elektronicznych w tym radia oraz telewizji – wspólna kampania dwóch Banków Zrzeszających i Banków Spółdzielczych).

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2013 roku wzorem lat ubiegłych koncentrowały się między innymi na kreowaniu wizerunku Banku w środowisku lokalnym i w sektorze finansowym :

- jako członka Grupy BPS,
- jako założyciela i członka ZBP,
- jako zaangażowanej w sprawy lokalne instytucji zaufania publicznego.

W roku 2013 nacisk położony był na sprzedaż kredytów komercyjnych w każdej grupie klientów oraz kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR, a także kart kredytowych dla osób prywatnych. Wydział PPiM rekomendował wzmocnienie sprzedaży usług bankowości internetowej. Zaplanowane w pierwszym kwartale 2013 r. wprowadzenie do wszystkich placówek stanowisk samoobsługowych ze względów ekonomicznych nie zostało zrealizowane. Dodatkowo na podstawie analiz wewnętrznych oraz trendów na rynku (spadek zainteresowania korzystaniem z urządzeń tego typu w placówkach bankowych) rekomendowano inwestycje w rozwój bankowości mobilnej w miejsce kosztownych stanowisk samoobsługowych.

Rok 2013 minął w dużym stopniu pod znakiem rozsądnego realizowania zaplanowanych wydatków w różnych obszarach. Dokończona została natomiast realizacja wykonania oznakowania zewnętrznego placówek związana z dotacją na ten cel z Banku Zrzeszającego.

W roku 2013 realizowano akcje wsparcia sprzedaży produktów: m. in. promocja kredytu Komfort pod hasłem: „Poczuj się komfortowo na święta", kontynuacja promocji rachunków bieżących dla firm i rolników, a także wzmocniona akacja promująca kredyty dla rolnictwa itp.
Budowano i umacniano wizerunek Banku jako lidera lokalnego rynku usług bankowych poprzez:
- wzmacnianie znajomości marki i rozpoznawalności Banku - sponsoring (m. in. Piknik z Radiem RDC - koncert Natalii Kukulskiej, dożynki, Turniej Rodzinny – Poświętne itp.) i darowizny (m. in. Akcja „Szlachetna Paczka", „Spełniamy Marzenia", WOŚP itp.)
- organizację Dnia Banku Spółdzielczego w Płońsku,
- uczestnictwo w targach i spotkaniach z udziałem lokalnych środowisk,
- modernizację i wykonanie oznakowania zewnętrznego i wewnętrznego placówek,
- dystrybucję upominków reklamowych, itp.
Wspierano akcentowanie indywidualnego charakteru relacji budowanych z klientami oraz przewagę nad innymi bankami działającymi w regionie.
Realizowano także większą liczbę działań promocyjnych w obszarze usług dla MŚP (w porównaniu z rokiem ubiegłym).
Podejmowane w Banku działania marketingowe zmierzały do możliwie najkorzystniejszego sposobu realizacji celów strategicznych określonych w „Strategii działań Banku Spółdzielczego w Płońsku na lata 2010 – 2014".

X SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2013r. przestrzegano zasad ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

a) świadome podejmowanie ryzyka,
b) wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem oraz plany awaryjne,
c) jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
d) sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
e) uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,
f) efektywny system kontroli ryzyka.

1. System zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form zabezpieczenia się przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ryzyka nie można wyeliminować, ale można je ograniczać poprzez odpowiednią prewencję ekonomiczną, prawną, organizacyjną i kadrową.

Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy maksymalizacją dochodu i kontrolowaniem ryzyka. Działalność Banku wymagała od Zarządu zdolności do efektywnego identyfikowania, pomiaru i oceny ryzyka jak również monitorowania, raportowania i jego kontroli. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank pozwalał lepiej rozumieć ryzyko zagrażające Bankowi, podejmować lepsze decyzje oraz racjonalniej wykorzystywać zasoby Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku stanowiło o bezpieczeństwie działalności Banku w roku sprawozdawczym. W stosowanych metodach pomiaru ryzyka bankowego Bank uwzględnił uwarunkowania wynikające z kryzysu finansowego (m.in. w zakresie scenariuszy testów warunków skrajnych).

System zarządzania ryzykiem określał m.in. rolę i obowiązki organów, komórek i jednostek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią oraz zasadami polityk w zakresie ryzyka uznanego za istotne.

Zarząd koncentrował się na identyfikowaniu, monitorowaniu i ograniczaniu poniższych rodzajów ryzyka:

- ryzyka kredytowego wraz z ryzykiem koncentracji oraz rezydualnym,
- ryzyka płynności,
- ryzyka stopy procentowej,
- ryzyka walutowego (rynkowego),
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka braku zgodności,
- ryzyka kapitałowego,
- ryzyka biznesowego/strategicznego,
- ryzyka wyniku finansowego,
- ryzyka utraty reputacji.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie miesięcznych i kwartalnych raportów przygotowywanych przez niezależny od jednostek biznesowych, odpowiedzialny za pomiar, monitorowanie i raportowanie Wydział Ryzyka, Analiz i Sprawozdawczości. Raporty przedstawiały informacje dotyczące profilu i poziomu ryzyka oraz informacje z zakresu przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego norm nadzorczych jak również wyniki pomiaru ustalonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku wewnętrznych limitów ostrożnościowych.

Zarządzanie ryzykiem miało zatem na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

Ryzyko kredytowe

Podstawowym celem Banku w zakresie ryzyka kredytowego było utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego przy jednoczesnym zapewnieniu optymalnego poziomu dochodowości i optymalnej alokacji kapitału.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową.

Zarządzaniu ryzykiem kredytowym służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności:

- obowiązywał rozdział funkcji pracowników generujących ryzyko od funkcji oceny i kontroli ryzyka,
- decyzje kredytowe zapadały na kilku poziomach decyzyjnych, w zależności od wysokości zaangażowania klienta i ryzyka transakcji kredytowej,
- Bank monitorował wszystkie ekspozycje kredytowe, w tym finansujące nieruchomości, zabezpieczone hipotecznie oraz ekspozycje detaliczne,
- w Centrali Banku funkcjonowało odrębne stanowisko zajmujące się ekspozycjami kredytów zagrożonych, niezależne od działalności operacyjnej,
- opracowano procedury oceny zdolności kredytowej w podziale na segmenty klientów (osoby fizyczne, rolnicy, podmioty gospodarcze, jednostki samorządu terytorialnego),
- ustalono limity ograniczające ryzyko branżowe, a także w zakresie koncentracji zabezpieczeń.

Wartość portfela kredytowego z uwzględnieniem klasyfikacji należności wg stanu na dzień 31.12.2013r przedstawia **Tabela nr 12.**

Tabela 12. Struktura portfela kredytowego.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan kredytów w sytuacji:					Ogółem
		Normalnej	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwej	Straconej	
		(w tys. zł)					
1	**Przedsiębiorcy**	138 812	21 247	6 851	166	3 545	**170 621**
3	**Rolnicy**	82 998	4 074	185	-	72	**87 329**
4	**Osoby prywatne**	24 714	3 187	429	53	429	**28 812**
5	**Samorządy**	3 150	-	-	-	-	**3 150**
6	**Kredyty ogółem**	**249 674**	**28 508**	**7 465**	**219**	**4 046**	**289 912**

Głównym źródłem ryzyka kredytowego był portfel kredytowy. Jakość portfela kredytowego w stosunku do 2012r uległa pogorszeniu o 0,53p.p. Udział kredytów zagrożonych w obligu na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 4,1%. W wyniku pogorszenia się jakości kredytów nastąpił wzrost utworzonych rezerw celowych do poziomu 3 010 tys. zł, które pokryły należności zagrożone w 25,7 %.

Porównanie stanu rezerw utworzonych w 2013r. i w 2012r. przedstawiono poniżej w **Tabeli nr 13:**

Tabela 13. Stan rezerw na kredyty w zagrożone.

Lp.	Sytuacja kredytu	31.12.2012 r.			31.12.2013 r.		
		Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty	Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty
		(w tys. zł)					
1	**W sytuacji poniżej standardu**	4 100	372	**9,1%**	7 465	304	**4,1%**
2	**W sytuacji wątpliwej**	1 878	539	**28,7%**	219	72	**32,9%**
3	**W sytuacji straconej**	2 736	1 594	**58,3%**	4 046	2 634	**65,1%**
4	**RAZEM**	**8 714**	**2 505**	**28,75%**	**11 730**	**3 010**	**25,66%**

Na dzień 31 grudnia 2013r :

- wartość ekspozycji kredytowych wobec kredytobiorców i jednostek powiązanych w nimi kapitałowo lub organizacyjnie, w stosunku do których zaangażowanie stanowi co najmniej 10% funduszy własnych stanowiła 260 % funduszy własnych,
- nie wystąpiło przekroczenie limitu koncentracji kredytów,
- został przekroczony limit ustalony na wysokość wskaźnika jakości: osiągnięty poziom 4,1% przy max. akceptowanym w wysokości 3,5% (limit przekroczony o 14,4%),
- w Banku wystąpiło zaangażowanie w ekspozycje kredytowe bilansowe i pozabilansowe Klienta oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie, którego wartość stanowi 25% funduszy własnych,
- zastosowano pomniejszenia podstawy o wartość zabezpieczenia, z zastosowaniem zasad wynikających z wymogów nadzorczych,
- portfel detalicznych ekspozycji kredytowych stanowił 3,4% obliga kredytowego oraz 25,1% funduszy własnych, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 3,2%,
- portfel ekspozycji kredytowych finansujących nieruchomości stanowił 21,3% obliga kredytowego i 18,3% sumy bilansowej, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 1,2%,
- portfel ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie stanowił 43,5% obliga kredytowego i 37,3% sumy bilansowej, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 3,5%,
- Bank nie jest znacząco zaangażowany w detaliczne ekspozycje kredytowe oraz ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie i finansujące nieruchomości.
- Suma należności z tytułu transakcji z osobami wewnętrznymi na dzień 31.12.2013r. wynosiła 1 184,5 tys. zł. Wykorzystanie ustalonego limitu zaangażowania (max. 25 % funduszy własnych) w 13,8 %.

Ryzyko płynności

Celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności, na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi wymogami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach są szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Zarząd zarządza płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

W tym celu Bank analizował zapotrzebowanie na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując jednocześnie odpowiedni poziom aktywów płynnych. Udział kredytów i pożyczek netto w aktywach netto na koniec roku osiągnął poziom 66,8%. Relacja obliga kredytowego do stanu depozytów wyniosła 80,9%, a do depozytów stabilnych 109,5%. Aktywa płynne na koniec roku stanowiły 25,6% aktywów netto. Nadwyżka depozytów ponad kredyty na koniec roku wyniosła 68,6 mln zł. Baza depozytów była stabilna. Relacja depozytów stabilnych do depozytów ogółem kształtowała się na poziomie 73,8%.

Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe. Wskaźniki płynności do 1 m-ca i do 3 m-ca kształtowały się na bezpiecznym poziomie. Niemniej Bank asekuracyjnie posiadał kredyt w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym. W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące nadzorcze normy płynności i w celu spełnienia tych norm sporadycznie korzystał z kredytu w rachunku. Na przestrzeni całego roku w Banku doskonalono proces zarządzania płynnością. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności, analizując 30-procentowe obniżenie poziomu depozytów i wpływ zmian na wynik finansowy i fundusze własne.

Poziom ryzyka płynności nie stanowił zagrożenia dla terminowej spłaty zobowiązań.

Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii działania Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w sposób całościowy. Zarządzaniem objęto wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku.

W 2013 r. Bank monitorował ryzyko stopy procentowej za pomocą luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych), analizował ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta i krzywej dochodowości. Analiza obejmowała wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne. Ryzyko stopy procentowej w Banku znajduje się na poziomie umiarkowanym. Analizy wskazują na wyższe ryzyko bazowe niż ryzyko niedopasowania w przedziałach przeszacowania co jest skutkiem struktury stóp procentowych aktywów i pasywów. Analiza krzywej dochodowości wskazuje, że Zarząd Banku prawidłowo zainwestował środki, stopy na rynku znajdują się na poziomie rentowności osiąganej przez Bank.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzano testy warunków skrajnych, obejmujące spadek podstawowych stóp procentowych o 200 pb.

Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym było dążenie do utrzymania pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wymaga utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Zarządzaniu ryzykiem służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności zapewniono podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym uwzględniający rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność walutowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli (front office i back office). Powyższy rozdział zachowany jest również na szczeblu Zarządu.

Na dzień 31.12.2013r. limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa walutowe na koniec ubiegłego roku stanowiły 0,4 % sumy bilansowej, pasywa – 0,4 %. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały wzrost/spadek kursu walut o 30 %, prognozując wpływ zmian na poziom całkowitej pozycji walutowej Banku, fundusze własne Banku oraz planowany wynik finansowy brutto.

Ryzyko operacyjne wraz z ryzykiem braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym określono jako:

- utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku, poziomie;
- zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania;
- minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego;
- wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszaniu skutków ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku;
- wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowania a także zmniejszanie skutków ryzyka i jego możliwego negatywnego wpływu na wynik Banku;
- zapobieganiu powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku;

– dostosowanie wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania i wielkości ryzyka.

W 2013 r. zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie informatycznym, wspomagającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Bank dokonywał wyceny zdarzeń, ustalając rzeczywiste i potencjalne koszty, które za 2013 rok oszacowano na kwotę 18,2 tys. zł. Identyfikując ryzyko Bank określił kluczowe wskaźniki ryzyka dla podstawowych działalności oraz zdefiniował procesy krytyczne działalności, opracowując jednocześnie plany ciągłości działania. Monitorowaniem zdarzeń ryzyka operacyjnego zajmował się Wydział Ryzyka, Analiz i Sprawozdawczości.

Bank wyznaczał wymóg kapitałowy, stosując metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na 2013 r. wyniósł 2 545,0 tys. zł.

W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykiem operacyjnym był adekwatny do skali i profilu działalności. Bank kładł duży nacisk na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyka operacyjnego, pamiętając jednak o kosztach tych zabezpieczeń.

Testy warunków skrajnych ryzyka operacyjnego obejmowały 3-krotny wzrost oszacowanych kosztów zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych z okresu 3 lat wstecz.

Ryzyko braku zgodności Bank monitorował zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego było zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności, poprzez optymalizację wyniku finansowego oraz przeznaczanie go na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Fundusze własne Banku, pomniejszone o wartości niematerialne i prawne, na koniec 2013 roku wyniosły 48 132 tys. zł netto. W strukturze funduszy własnych dominował fundusz zasobowy, który wraz z pozostałymi niepodzielnymi funduszami stanowił 71% wszystkich funduszy netto.

W celu minimalizacji ryzyka kapitałowego Bank na 2013 rok ustalił limit udziału funduszu udziałowego w funduszach ogółem na poziomie do 10%. Na dzień 31 grudnia 2013 roku nastąpił spadek funduszu udziałowego oraz wzrost wartości funduszy uzupełniających. W strukturze funduszy fundusz udziałowy stanowił 6,6%, natomiast fundusze uzupełniające stanowiły 29,6%.

Właściwa struktura funduszy oraz ich poziom w pełni zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością, przedstawia to **Tabela nr 14.**

Tabela 14. Struktura funduszy własnych Banku netto wg stanu na 31.12.2013r.

	31.12.2012 r.		31.12.2013 r.		Plan 31.12.2013 r. (w tys. zł)	Realizacja planu
	wartość (w tys. zł)	struktura (%)	wartość (w tys. zł)	struktura (%)		
Fundusze własne netto , w tym:	**43 710**		**48 132**		**48 020**	**100,2%**
Podstawowe	**29 576**	67,7%	**33 905**	70,4%	**33 910**	**100,2%**
- f. udziałowy	3 209	7,3%	3 171	6,6%	3 210	98,8%
- f. zasobowy	23 500	53,8%	27 404	56,9%	27 300	100,4%
- f. rezerwowy	3 030	6,93%	3 400	7,1%	3 400	100,0%
Pomniejszenia funduszy własnych, w tym:	**163**		**70**		**26**	**269,2%**
- wartości niematerialne i prawne	163		70		26	269,2%
Fundusze uzupełniające, w tym:	**14 134**	32,3%	**14 227**	29,6%	**14 136**	**100,6%**
- obligacje podporządkowane	14 000	32,0%	14 000	29,1%	14 000	100,0%
- fundusz z aktualizacji	134	0,3%	227	0,5%	136	166,9%

wyceny						
- aktywów trwałych	134	0,3%	227	0,5%	136	166,9%
- jednostek uczestnictwa	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

W okresie sprawozdawczym Bank stosował politykę przeznaczania co najmniej 90% zysku netto na kapitały własne. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka kapitałowego, analizując 3 warianty zmian i ich wpływu na wielkość współczynnika wypłacalności tj. obniżenie o 2% funduszy własnych, zaprzestanie ujmowania w rachunku funduszy własnych funduszu udziałowego oraz pełne wykorzystanie limitów alokacji zakładanych w Planie Ekonomiczno - Finansowym.

Adekwatność kapitałowa Banku jest oceniana na zasadach sformalizowanych w procedurach wewnętrznych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu poddawane są wszystkie zidentyfikowane w Banku ryzyka. W wyniku analizy tworzony jest wymóg kapitałowy na ryzyka uznane w Banku za istotne. Dodatkowy kapitał natomiast tworzony jest w większości na podstawie wyników testów warunków skrajnych. Wymóg kapitałowy na ryzyka I filaru obliczany jest miesięcznie, natomiast na ryzyka z II Filaru kwartalnie.

Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Współczynnik wypłacalności kształtował się na dobrym poziomie i wynosił 14,5% i zapewniał bezpieczeństwo środkom zgromadzonym na rachunkach bankowych.

Tabela 15. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanów z dnia 31 grudnia 2013 r. (w tys. zł)

RYZYKO	WYMÓG
FILAR I	
Kredytowe	**24 101**
Rynkowe	**-**
Operacyjne	**2 545**
Koncentracji	**-**
SUMA	**26 646**
FILAR II	
- Kredytowe	**245**
- Koncentracji	**2 329**
- inwestycji kapitałowych i pieniężnych	**83**
- Stopy procentowej	**434**
- Płynności	**582**
SUMA	**3 673**
Oszacowany wymóg kapitałowy	**30 319**
Współczynnik wypłacalności	**14,45**
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	**12,70**
Współczynnik Tier I	**10,18**

Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny wynosząca prawie 18 mln zł, może być przeznaczona na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku. Relacja całkowitego wymogu kapitałowego do funduszy własnych wyniosła 63,0%.

2. System kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej było wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniających się do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej obejmował:

- mechanizmy kontroli ryzyka, w ramach których funkcjonowały procedury wykonywania czynności bankowych, limity wewnętrzne oraz dobrze zorganizowana kontrola wewnętrzna,
- badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa,
- audyt wewnętrzny.

Kontrola wewnętrzna obejmowała:

- kontrolę wewnętrzną sprawowaną przez kierowników jednostek organizacyjnych w stosunku do podległych pracowników,
- kontrolę wewnętrzną sprawowaną z ramienia Centrali przez Dyrektora ds. Ryzyka Bankowego wobec jednostek i komórek organizacyjnych Banku,
- audyt wewnętrzny wykonywany przez Departament Audytu Banku Zrzeszającego na podstawie odrębnej umowy.

Kontrola wewnętrzna sprawowana przez Dyrektora ds. Ryzyka Bankowego oraz audyt wewnętrzny odbywały się na podstawie zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów kontroli.

Głównym celem audytu wewnętrznego było badanie i opiniowanie zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku oraz badanie i ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, pod kątem adekwatności, spójności i efektywności.

Wyniki przeprowadzonych kontroli zostały opisane w raportach / protokołach z kontroli i audytu oraz zostały odpowiednio udokumentowane. Na podstawie raportów z kontroli wykonywanej w ramach audytu wewnętrznego oraz przez Dyrektora ds. Ryzyka Bankowego Prezes Zarządu wydawała zalecenia pokontrolne, które są sukcesywnie realizowane zgodnie z terminem określonym w zaleceniach.

Funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej nadzorowała Rada Nadzorcza poprzez:

- zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego i regulaminu kontroli wewnętrznej,
- zatwierdzanie planów kontroli i audytu wewnętrznego,
- zatwierdzanie sprawozdań z wykonania planów audytu i kontroli oraz zapoznawanie się z raportami i ocenami Dyrektora ds. Ryzyka Bankowego.

Rada Nadzorcza dokonywała oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja audytu wewnętrznego w Banku została w 2013r poddana niezależnej ocenie zewnętrznej.

XI PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2014 ROKU.

Rosnący zakres obowiązków wynikający z wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego rekomendacji oraz nakładanych na Bank wymogów nadzorczych skutkował koniecznością dostosowania struktury organizacyjnej Banku do skali i profilu działania. Z dniem 31.12.2013r. z funkcji członka Zarządu zrezygnowała Pani Alicja Plewińska. Od dnia 01.01.2014r. nastąpiła zmiana składu Zarządu Banku Spółdzielczego w Płońsku. Skład Zarządu zwiększył się do pięciu osób a podział zadań i odpowiedzialności pomiędzy jego członków zapewnia właściwy rozdział funkcji. Skład Zarządu od 01.01.2014r. jest następujący:

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Teresa Kudlicka	Prezes Zarządu
2	Dariusz Konofalski	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych
3	Barbara Szczypińska	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno - Finansowych
4	Wioleta Ciulińska	Członek Zarządu Banku
5	Robert Malinowski	Członek Zarządu Banku

Nowi Członkowie Zarządu.

Wioleta Ciulińska. *Z bankowością jest związana od 1998 r. Pracę rozpoczynała w Powszechnym Banku Kredytowym S.A. (obecnie Bank BPH S.A.) w zespole kredytowania, specjalizując się w finansowaniu nieruchomości. Z Bankiem BPH S.A. związana była do końca 2007 r.*

Od stycznia 2008 r. jest pracownikiem Banku Spółdzielczego w Płońsku. Do końca 2012r pełniła funkcję Audytora wewnętrznego, od stycznia 2013 r. objęła stanowisko Dyrektora ds. Ryzyka Bankowego. Od 2014 r. zajmuje stanowisko Dyrektora Departamentu Ryzyka i Bezpieczeństwa pełniąc nadzór nad obszarem ryzyka, bezpieczeństwem w tym systemów informatycznych oraz systemem kontroli wewnętrznej. Powyższe obowiązki łączy z funkcją Członka Zarządu.

Robert Malinowski. *Z bankowością jest związany od 1997 r. Pracę rozpoczynał w Kredyt Banku PBI S.A., w zespole kredytowania podmiotów gospodarczych. W latach 1998 - 2004 związany był z Bankiem BPH S.A. (początkowo Powszechny Bank Kredytowy S.A.) z obszarem kredytowania przedsiębiorców. W latach 2002 – 2003 był wykładowcą w Wyższej Szkoły Biznesu i Zarządzania w Ciechanowie.*

W Banku Spółdzielczym w Płońsku jest zatrudniony od stycznia 2005 r. Do końca marca 2013 r. piastował stanowisko Dyrektora Oddziału w Ciechanowie. Od kwietnia 2013 r. pracował na stanowisku Dyrektora ds. Sprzedaży w Centrali Banku. Od 2014 r. zajmuje stanowisko Dyrektora Departamentu Sprzedaży i Marketingu, pełniąc nadzór nad obszarem wsparcia sprzedaży, marketingiem i publik relations. Powyższe obowiązki łączy z funkcją Członka Zarządu.

Od kilku lat sektor bankowy przechodzi przez największe w ostatnich dekadach turbulencje. Przewiduje się, że bankowość będzie rozwijała się w najbliższych latach znacznie wolniej. Spadek stóp procentowych jaki miał miejsce w 2013r. pozbawił wszystkie banki części dochodu odsetkowego. Skutkiem tego był ok. 20% spadek rentowności banków spółdzielczych, które mają duże zaangażowania w kredytowanie działalności gospodarczej w tym w kredyty preferencyjne dla rolnictwa. Nie udało się bankom zrekompensować powyższego wzrostem dochodów z prowizji.

Spadek dochodów odsetkowych oraz obniżanie kosztów ogranicza możliwości Banku do szybkiego reagowania na zmiany technologiczne i organizacyjne oraz wywiązywania się z lawinowo rosnącej ilości obowiązków sprawozdawczych i nadzorczych.

Od IV kw. ubiegłego roku banki płacą tzw. podatek stabilizacyjny, z którego pieniądze trafiają na fundusz stabilizacyjny w BFG. Również w przyszłości należy spodziewać się wzrostu obciążeń banków w związku z wejściem w życie dyrektywy dotyczącej uporządkowanej likwidacji banków, nad którą obecnie trwają prace na szczeblu unijnym. W szczególnie trudnej sytuacji znajdowały się stosunkowo małe banki komercyjne i banki spółdzielcze. Dodatkowo na obniżenie rentowności miał wpływ wzrost kredytów zagrożonych i konieczność utworzenia dodatkowych rezerw celowych przez część banków. Pomimo dobrych perspektyw makroekonomicznych dla polskiej gospodarki na 2014r., wyzwaniem dla części banków może być powtórzenie wyników z 2013r.

Jakkolwiek rosnąca gospodarka daje trochę czasu na działanie, to jednak trudne będą do pogodzenia w dłuższej perspektywie wysokie koszty działania w połączeniu z kurczącymi się marżami bankowymi oraz niskimi stopami procentowymi. Należy też pamiętać o rosnącej konkurencji pozabranżowej, która próbuje wejść w kluczowe dla banków relacje płatnicze z klientami oraz o redukcji stawek opłat za operacje kartowe od lipca br.

Dla sektora bankowości spółdzielczej początek roku 2014 to dodatkowo czas pracy nad nowym modelem biznesowym zrzeszeń, związany ze zmianą ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych i zrzeszających. Kontrowersje i obawy budzi wśród banków możliwość działania zrzeszeń w formie systemu ochrony instytucjonalnej (IPS) pomimo tego że tak działają banki spółdzielcze w krajach Unii.

Całokształt otoczenia prawnego i technologicznego nie sprzyja prowadzeniu działalności przez małe podmioty do jakich należą banki spółdzielcze. Władze banków są więc zobowiązane do poszukiwania nowych rozwiązań dla zachowania rynku i może okazać się, że prowadzenie działalności w ramach systemu ochrony instytucjonalnej będzie rozwiązaniem najbardziej racjonalnym.

Decyzje w powyższej sprawie należą w 2014r. do najważniejszych wyzwań stojących nie tylko przed naszym Bankiem ale też przed całym sektorem bankowości spółdzielczej.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku:

1. **Teresa Kudlicka** – *Prezes Zarządu* .....

2. **Dariusz Konofalski** – *Wiceprezes Zarządu*
ds. handlowych .....

3. **Barbara Szczypińska** – *Wiceprezes Zarządu*
ds. ekonomiczno – finansowych .....

4. **Wioleta Ciulińska** – *Członek Zarządu* .....

5. **Robert Malinowski** - *Członek Zarządu* .....

Płońsk, dnia 07 marca 2014r.